

MISCELLANEA

Grzegorz WRONA

Lek., Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej

Sprawozdanie Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej za 2015 r.

Rok 2015 był rokiem wyjątkowej pracy, zmian w systemie prawnym, bowiem 1 lipca 2015 r. zaczęły obowiązywać ustawy dokonujące zmian w Kodeksie postępowania karnego, który zgodnie z art. 112 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. *o izbach lekarskich* powinien być stosowany **odpowiednio** w prowadzonych postępowaniach w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy. Do tych zmian przygotowaliśmy się od chwili objęcia funkcji przez obecnego Naczelnego Rzecznika, organizując wiele szkoleń, warsztatów, konferencji z udziałem autorytetów prawnych, sędziów, prokuratorów. Warsztaty te były organizowane dla rzeczników, dla sądów, odbyły się też wspólnie organizowane konferencje.

Sprawy rozpatrywane przez Okręgowych Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej (OROZ)

Ilość spraw:

Pozostało z 2014 r.	1824
Wpływ nowych	3331
Zakończono	3205
Pozostało na 2016 r.	1950

Ruch spraw u poszczególnych OROZ:

Statystyka spraw w Okręgowych Izbach Lekarskich w I półroczu 2015 roku (KOR)

OROZ	Liczba spraw nowych w I półr. 2015 r.	Liczba spraw zakończonych w I półr. 2015 r.	Liczba spraw pozostałych sprzed 31.12.2014 r.	Liczba spraw pozostałych po 30.06.2015 r.	Liczba lekarzy wykonujących zawód – stan na 31.12.2015 r.
1	2	3	4	5	6
Białystok	60	49	73	84	6 241
Bielsko-Biała	25	22	13	16	3 149
Bydgoszcz	50	57	41	34	4 321

1	2	3	4	5	6
Częstochowa	16	28	46	37	2 109
Gdańsk	121	116	178	183	10 228
Gorzów Wlkp.	26	25	23	24	1 018
Katowice	143	78	166	231	15 651
Kielce	46	47	43	42	4 509
Koszalin	19	25	23	17	1 533
Kraków	102	118	165	149	15 501
Lublin	73	71	44	46	9 765
Łódź	105	100	123	128	12 282
Olsztyn	36	24	28	40	3 438
Opole	35	25	23	33	3 018
Płock	20	17	10	13	1 358
Poznań	110	103	139	146	12 858
Rzeszów	26	32	54	48	4 217
Szczecin	176	162	133	147	5 607
Tarnów	18	16	9	11	1 529
Toruń	45	40	29	34	2 773
Warszawa	237	195	196	238	26 689
Wojskowa Izba Lekarska	52	39	20	33	3 750
Wrocław	195	154	206	247	13 340
Zielona Góra	49	21	39	67	1 901
Razem	1788	1564	1824	2048	166 985

Statystyka spraw w Okręgowych Izbach Lekarskich w II półroczu 2015 roku

OROZ	Liczba spraw nowych w II półr. 2015 r.	Liczba spraw zakończonych w II półr. 2015 r.	Liczba spraw pozostałych sprzed 30.06.2015 r.	Liczba spraw pozostałych po 31.12.2015 r.	Liczba lekarzy wykonujących zawód – stan na 31.12.2015 r.
1	2	3	4	5	6
Białystok	74	52	84	106	6 241
Bielsko-Biała	26	28	16	14	3 149
Bydgoszcz	57	52	34	39	4 321
Częstochowa	23	33	37	27	2 109
Gdańsk	126	102	183	207	10 228
Gorzów Wlkp.	12	14	24	22	1 018
Katowice	108	124	231	215	15 651
Kielce	37	47	42	32	4 509
Koszalin	15	15	17	17	1 533
Kraków	118	100	149	167	15 501
Lublin	64	57	46	53	9 765
Łódź	98	97	128	129	12 282
Olsztyn	35	33	40	42	3 438

1	2	3	4	5	6
Opole	29	44	33	18	3 018
Płock	20	16	13	17	1 358
Poznań	87	115	146	118	12 858
Rzeszów	33	46	48	35	4 217
Szczecin	79	82	147	144	5 607
Tarnów	14	9	11	16	1 529
Toruń	40	44	34	30	2 773
Warszawa	194	236	238	196	26 689
Wojskowa Izba Lekarska	45	45	33	33	3 750
Wrocław	165	191	247	221	13 340
Zielona Góra	44	59	67	52	1 901
Razem	1543	1641	2048	1950	166 985

Statystyka spraw w Okręgowych Izbach Lekarskich w 2015 roku

OROZ	Liczba spraw nowych w 2015 r.	Liczba spraw zakończonych w 2015 r.	Liczba spraw pozostałych sprzed 31.12.2014 r.	Liczba spraw pozostałych po 31.12.2015 r.	Liczba lekarzy wykonujących zawód – stan na 31.12.2015 r.
Białystok	134	101	73	106	6 241
Bielsko-Biała	51	50	13	14	3 149
Bydgoszcz	107	109	41	39	4 321
Częstochowa	42	61	46	27	2 109
Gdańsk	247	218	178	207	10 228
Gorzów Wlkp.	38	39	23	22	1 018
Katowice	251	202	166	215	15 651
Kielce	83	94	43	32	4 509
Koszalin	34	40	23	17	1 533
Kraków	220	218	165	167	15 501
Lublin	137	128	44	53	9 765
Łódź	203	197	123	129	12 282
Olsztyn	71	57	28	42	3 438
Opole	64	69	23	18	3 018
Płock	40	33	10	17	1 358
Poznań	197	218	139	118	12 858
Rzeszów	59	78	54	35	4 217
Szczecin	255	244	133	144	5 607
Tarnów	32	25	9	16	1 529
Toruń	85	84	29	30	2 773
Warszawa	431	431	196	196	26 689
Wojskowa Izba Lekarska	97	84	20	33	3 750
Wrocław	360	345	206	221	13 340
Zielona Góra	93	80	39	52	1 901
Razem	3331	3205	1824	1950	166 985

Szczegółowa statystyka liczby prowadzonych przez OROZ spraw, jak i sposobu ich zakończenia podana zostanie na stronie internetowej Naczelnej Izby Lekarskiej (<http://www.nil.org.pl/struktura-nil/naczelny-rzecznik-odpowiedzialnosc-zawodowej-sprawozdania>).

Wnioski OROZ o przedłużenie okresu postępowania wyjaśniającego:

OIL	2014 r.	I półrocze 2015 r.	II półrocze 2015 r.	Razem w 2015 r.
Białystok	6	9	2	11
Bielsko-Biała	9	2	5	7
Bydgoszcz	8	8	12	20
Częstochowa	–	1	0	1
Gdańsk	14	9	30	39
Gorzów Wlkp.	5	4	5	9
Katowice	69	50	37	87
Kielce	1	2	5	7
Koszalin	17	3	2	5
Kraków	38	19	9	28
Lublin	8	8	8	16
Łódź	50	43	36	79
Opole	20	8	5	13
Olsztyn	13	8	8	16
Poznań	112	47	24	71
Płock	5	4	3	7
Rzeszów	45	15	8	23
Szczecin	84	54	51	105
Tarnów	1	2	0	2
Toruń	11	6	9	15
Warszawa	83	40	42	82
Wrocław	12	18	55	73
Wojskowa Izba Lekarska	–	3	3	6
Zielona Góra	13	15	14	29
Razem	624	378	373	751

W 2015 r. znacznie wzrosła liczba wniosków OROZ o przedłużenie okresu postępowania wyjaśniającego kierowanych do NROZ. Niewątpliwie świadczy to o kontroli przez OROZ terminowości prowadzonych postępowań, niestety w niektórych sytuacjach wynika z przewlekłości prowadzonego postępowania, ale też, w związku ze ścisłym stosowaniem się do wykonywania czynności w zakreszonych w ustawie i k.p.k. okresach może świadczyć o tym, iż zakreszony w ustawie z dnia 2 grudnia 2009 r. *o izbach lekarskich* termin rozpoznania sprawy okazuje się nadal niewystarczający do zakończenia postępowania. W ramach prowadzonego nadzoru nad działalnością rzeczników odpowiedzialności zawodowej NROZ wielokrotnie zalecał większą koncentrację czynności procesowych w poszczególnych sprawach i dotrzymywanie terminów określonych w art. 76 ww. ustawy. Wizytacje przeprowadzane w trybie nadzoru przez

NROZ i delegowanych przez niego Zastępców miały m.in. na celu znalezienie przyczyny wzrostu wniosków.

Nadzór

Na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 2) ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. *o izbach lekarskich* NROZ sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej. Wypełniając swoje ustawowe zadania NROZ delegując – na podstawie art. 45 ust. 2 wyżej cytowanej ustawy – swoich Zastępców przeprowadził w 2015 r. wizytacje w kolejnych OIL:

1. 8 stycznia – lek. Grzegorz Wrona – OROZ OIL w Warszawie
2. 15 stycznia – Marek Rybkiewicz – OROZ OIL w Gorzowie Wlkp.
3. 24 marca – lek. Waldemar Naze – ROZ Wojskowej Izby Lekarskiej
4. 25 marca – lek. Włodzimierz Majewski – OROZ OIL w Rzeszowie
5. 27 kwietnia – dr Robert Adamowicz – OROZ OIL w Białymstoku
6. 2 czerwca – dr Jacek Bierca – OROZ OIL w Łodzi
7. 15 czerwca – lek. Anna Glińska – OROZ OIL w Bielsku-Białej
8. 18 czerwca – dr Andrzej Podolecki – OROZ OIL w Tarnowie
9. 21 sierpnia – lek. Krystyna Małecka-Kużawczyk – OROZ WIL w Poznaniu
10. 3 września – lek. Anna Glińska – OROZ OIL w Opolu
11. 24 września – lek. Grzegorz Wrona – OROZ OIL w Gdańsku
12. 17 listopada – lek. Krzysztof Lubecki – OROZ OIL we Wrocławiu
13. 25 listopada – lek. Waldemar Naze – OROZ w Kielcach
14. 21 grudnia – dr hab. n. med. Maciej Cymerys – OROZ w Zielonej Górze

Celem wizytacji było – tak jak w poprzednim roku – ustalenie czy zadania OROZ określone w art. 31 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. *o izbach lekarskich* były wykonywane zgodnie z przepisami regulującymi postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy. Z uwagi na stwierdzone przypadki przewlekłości prowadzonych postępowań oraz dużą liczbę spraw zawieszonych wizytacje miały na celu ustalenie czy czynności sprawdzające oraz postępowania wyjaśniające były prowadzone w sposób płynny tj. bez zbędnej zwłoki i terminowo. Konieczne było też ustalenie czy na poszczególnych etapach postępowania OROZ wydawał właściwe decyzje procesowe (np. postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego), czy sprawy zawieszono były regularnie monitorowane przez rzeczników, czy występowało o przedłużenia okresu postępowania wyjaśniającego do NROZ, a następnie do NSL.

W trakcie wizytacji analizowano repertorium spraw RO i L.dz., sprawy zawieszono, sprawy prowadzone w ramach czynności sprawdzających, które zostały wszczęte, analizowano akta wybranych spraw. Wynikiem tych wizytacji było zwrócenie uwagi na stwierdzone nieprawidłowości, wypracowanie działań naprawczych i zaleceń.

Większość wizytujących – z nielicznymi wyjątkami – podkreślała dobrą organizację biur, życzliwość, otwartość i chęć pomocy w kontaktach z Rzecznikami i pracownikami, dobre prowadzenie spraw, dotrzymywanie terminów.

Spotkania i szkolenia

W 2015 r. NROZ zorganizował następujące szkolenia i spotkania:

- 1. 16 stycznia 2015 r.** – szkolenie dla Okręgowych Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej, którego moderatorem był prok. Andrzej Józwiak. Spotkanie było poświęcone przede wszystkim wpływowi zmian w Kodeksie postępowania karnego na prowadzone postępowania w zakresie odpowiedzialności zawodowej lekarzy. Na koniec poruszono kwestię systemu informatycznego w NIL.
- 2. 23 stycznia 2015 r.** – szkolenie dla Zastępców NROZ. Poruszone tematy to: zasady pakietu onkologicznego (mec. Michał Kozik) oraz interpretacja art. 62 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. *o izbach lekarskich* (mec. Marek Szewczyński). Po części szkoleniowej miało miejsce spotkanie noworoczne, w którym wzięli udział Sekretarz NRL dr Konstanty Radziwiłł oraz NROZ w IV kadencji prof. Zbigniew Czernicki.
- 3. 20–22 marca 2015 r.** – wspólne szkolenie NROZ i jego Zastępców, OROZ oraz członków OSŁ w Poznaniu. Udział w tym szkoleniu wzięli zaproszeni goście: dr hab. n. prawnych Rafał Kubiak (*Odpowiedzialność karna lekarza za przestępstwa przeciwko dokumentom*), SSN Andrzej Siuchniński (*Postępowanie kasacyjne w zakresie orzeczeń dotyczących odpowiedzialności zawodowej lekarzy, Udział lekarzy w reklamach w świetle art. 63 pkt 2 KEL, Wpływ nowelizacji kodeksu postępowania karnego na procesy przed sądami lekarskimi*), prok. Andrzej Józwiak (*Wpływ zmian w kodeksie postępowania karnego na postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy*), mec. Marek Szewczyński (*Dyrektywa 2005/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, a odpowiedzialność zawodowa lekarzy, ze szczególnym uwzględnieniem tzw. mechanizmu ostrzegawczego*).
- 4. 29 maja 2015 r.** – szkolenie dla Zastępców NROZ. Omówiono sprawy kasacyjne, w których wzięł udział NROZ, a następnie zaproszony gość – prof. dr hab. Teresa Gardocka z Uniwersytetu SWPS w Warszawie wystąpiła z tematem *Nowe zadania i obowiązki rzeczników odpowiedzialności zawodowej w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy wynikające z nowelizacji kodeksu postępowania karnego*.
- 5. 19 czerwca 2015 r.** – szkolenie dla pracowników biur OROZ. Omówione zostały wszelkie sprawy dotyczące prowadzenia spraw od strony administracyjnej – w tym: prowadzenia repertoriów, sporządzania wniosków o prolongaty, programu komputerowego FINN, obiegu dokumentów i przepływu informacji, statystyk i innych spraw „biurowych”.
- 6. 28 sierpnia 2015 r.** – szkolenie dla Zastępców NROZ. Poruszono m.in. temat stosowania kannabinoidów w kontekście art. 57 KEL (dr Teresa Korta, goście – dr Jerzy Jarosz z Centrum Onkologii, Artur Fałek z Ministerstwa Zdrowia), wykonywania prawomocnych orzeczeń sądów lekarskich (lek. Grzegorz Wrona), mechanizmu ostrzeżenia (mec. Marek Szewczyński).
- 7. 23 października 2015 r.** – szkolenie dla Zastępców NROZ. Omówiono m.in. – zakres działania NROZ w świetle prywatnej opinii prawnej (dr Krzysztof Lubecki), rola biegłego w postępowaniu wyjaśniającym (dr Artur de Rosier – OROZ w Poznaniu), sprawy kasacyjne, w których wzięł udział NROZ, sprawozdanie OROZ

i NROZ za I półrocze 2015 r., wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie klauzuli sumienia, sprawy finansowe.

8. **11 grudnia 2015 r.** – szkolenie dla Zastępców NROZ. Głównym tematem poruszanym podczas spotkania były uwagi do projektu nowego regulaminu urzędowania rzeczników odpowiedzialności zawodowej. Dr Zofia Waryszewska-Chrzastek omówiła posiedzenie Prezydium i Naczelnej Rady Lekarskiej w dniu 4 grudnia 2015 r. oraz posiedzenie Komisji Etyki Lekarskiej NIL w dniu 5 grudnia 2015 r. Wieczorem na spotkaniu opłatkowym NROZ i jego Zastępcy spotkali się z OROZ. W spotkaniu tym wzięli także udział zaproszeni goście – poprzedni NROZ: prof. Stanisław Leszczyński, prof. Krystyna Rowecka-Trzebicka, prof. Zbigniew Czernicki, obecny Minister Zdrowia dr Konstanty Radziwiłł, Prezes NRL dr Maciej Hamankiewicz, Sekretarz NRL dr Marek Jodłowski, Zastępca Sekretarza NRL dr Anna Lella oraz Przewodniczący Komisji Rewizyjnej NIL dr Andrzej Morliński.
9. **12 grudnia 2015 r.** – wspólne szkolenie Z-ców NROZ oraz OROZ dotyczące głównie współpracy z mediami. Dr Marek Stankiewicz – rzecznik prasowy OIL w Lublinie wygłosił wykład pt. *Lekarz w szponach mediów*, p. Katarzyna Strzałkowska – rzecznik prasowy NIL zaprezentowała temat *Przypadki medialne dotyczące przewinień zawodowych lekarzy i lekarzy dentyków oraz współpraca rzeczników odpowiedzialności zawodowej z mediami*. Równolegle odbywały się warsztaty medialne. Chętni rzecznicy mogli indywidualnie sprawdzić się w pracy z kamerą.

Poza spotkaniami i warsztatami rzeczników odpowiedzialności zawodowej NROZ brał udział:

1. 3 stycznia 2015 r. – w spotkaniu noworocznym Marszałka Wielkopolski i Wojewody
2. 9 stycznia 2015 r. – w spotkaniu noworocznym Prezydenta Poznania
3. 13 stycznia 2015 r. – w spotkaniu z parlamentarzystami
4. 14 stycznia 2015 r. – w konferencji Liderzy Medycyny – Priorytety 2015 systemu opieki zdrowotnej
5. 28 stycznia 2015 r., 4 lutego 2015 r., 15 kwietnia 2015 r., 22 kwietnia 2015 r., 6 maja 2015 r., 27 maja 2015 r., 17 czerwca 2015 r., – w szkoleniu dla lekarzy-stażystów w Wielkopolskiej Izbie Lekarskiej w Poznaniu
6. 2 lutego 2015 r., 23 listopada 2015 r. – w zebraniach redakcji „Medycznej Wokandy”
7. 6 lutego 2015 r. 16 czerwca 2015 r., 8 września 2015 r., – w warsztatach dla Z-ców OROZ Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w Poznaniu
8. 10 lutego 2015 r. – w spotkaniach roboczych w Ministerstwie Zdrowia i w Kancelarii Prezydenta RP
9. 19 lutego 2015 r. – w spotkaniu roboczym z Głównym Rzecznikiem Dyscyplinarnym KIRP
10. 13 marca 2015 r. – w spotkaniu roboczym z Przewodniczącym Konwentu Prezesów i Prezesem ŚIL Katowicach
11. 13 marca 2015 r. – w szkoleniu biegłych lekarzy w Katowicach
12. 19 marca 2015 r. – w spotkaniu z Zastępcą Rzecznika Praw Obywatelskich
13. 2 kwietnia 2015 r. – w posiedzeniu komisji akredytacyjnej w dziedzinie zdrowia publicznego

14. 11 kwietnia 2015 r. – w obradach Okręgowego Zjazdu Lekarzy w Płocku
15. 14 kwietnia 2015 r. – w spotkaniu Koła Wyborczego WIL w Poznaniu
16. 23 maja 2015 r. – w konferencji Młodych Lekarzy Szczecin 2015
17. 20 czerwca 2015 r. – w II Kongresie Nauk Sądowych w Warszawie
18. 30 czerwca 2015 r. – w konferencji Rzecznika Praw Obywatelskich
19. 6 sierpnia 2015 r. – w spotkaniu w Ministerstwie Zdrowia w sprawie „mechanizmu ostrzegawczego”
20. 11 sierpnia 2015 r. – w spotkaniu w Ministerstwie Zdrowia w sprawie refundacji kosztów
21. 3 września 2015 r. – w konferencji w centralnym Zarządzie Służby Więziennej
22. 11–13 września 2015 r. – szkolenie OROZ, pracowników biur OROZ oraz doradców prawnych w Serocku. Omówiono m.in. kazusy w rozpatrywaniu skarg osadzonych – prof. Leszek Markuszewski z CZSW; zmiany w k.p.k., udział rzeczników w rozprawach sądów lekarskich. Udział wzięli także prok. Piotr Drozda, prok. Andrzej Józwiak. Z ramienia NROZ uczestniczyła także dr Zofia Waryszewska-Chrząstek.
23. 18 września 2015 r. – z referatem na konferencji „Prawa Lekarza” organizowanej przez DIL we Wrocławiu
24. 7 października 2015 r. – w posiedzeniu Trybunału Konstytucyjnego na temat klauzuli sumienia
25. 17 października 2015 r. – w posiedzeniu Krajowej Komisji Wyborczej w Czerniejewie
26. 24 października 2015 r. – w szkoleniu dla członków sądów Lekarskich w Warszawie
27. 6 listopada 2015 r. – z referatem na warsztatach szkoleniowych OSŁ w Poznaniu
28. 7 listopada 2015 r. – w posiedzeniu ORL WIL w Poznaniu
29. 10 listopada 2015 r. – w uroczystym wręczeniu PWZ WIL w Poznaniu
30. 23 listopada 2015 r. – w spotkaniu z parlamentarzystami wielkopolskimi
31. 3 grudnia 2015 r. – w posiedzeniu Kapituły Meritus Pro Medicis
32. 4–5 grudnia 2015 r. – we wspólnych warsztatach DIL i WIL w Boszkowie
33. 7 grudnia 2015 r. – w spotkaniu Koła Wyborczego WIL z parlamentarzystami – lekarzami
34. 8 grudnia 2015 r. – w spotkaniu wigilijnym Lekarzy Emerytów Delegatury Konińskiej WIL

Zastępcy NROZ wzięli udział:

1. 22 maja 2015 r. – dr Andrzej Podolecki, dr Barbara Baranowicz, dr Anna Tarkowska, dr Wanda Wenglarzy-Kowalczyk, dr Anna Glińska – w konferencji szkoleniowej „Problematyka opinii lekarskiej w postępowaniu sądowym i błąd w sztuce lekarskiej” organizowanej przez OIL w Warszawie
2. 20 czerwca 2015 r. – dr Ewa Paszek – w II Kongresie Nauk Sądowych w Warszawie
3. 16–17 października 2015 r. – dr Barbara Baranowicz – w posiedzeniu Rady Union Europeenne des Medecins Specialistes (UEMS) w Warszawie
4. 7 listopada 2015 r. – dr Krystyna Małecka-Kużawczyk – w uroczystości związanej z obchodami 100. Rocznicy urodzin prof. Jana Nielubowicza oraz wręczeniem PWZ w OIL w Warszawie

NROZ brał czynny udział w posiedzeniach Prezydium NRL, Naczelnej Rady Lekarskiej, Komisji Legislacyjnej NIL, Komisji Etyki Lekarskiej NIL, posiedzeniach Zespołu Arbitrażowego NIL i NFZ, a także w spotkaniach z mediami odpowiadając na pytania dotyczące spraw z zakresu odpowiedzialności zawodowej lekarzy.

Sprawy rozpatrywane przez Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej

Sprawozdanie NROZ za okres od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 30 czerwca 2015 r.

Lp.	Zadanie	I/2014	II/2014	I/2015
1	Liczba postanowień o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego	12	0	0
2	Liczba postanowień o umorzeniu postępowania	21	13	4
3	Liczba złożonych wniosków o ukaranie do sądów lekarskich	10	10	2
4	Liczba postanowień w sprawie wyznaczenia innego rzecznika do prowadzenia postępowania	87	47	47
	w tym odmownych	13	4	14
5	Liczba postanowień w sprawie zażaleń na przewlekłość postępowania	15	24	16
6	Liczba postanowień w sprawie przedłużenia postępowań wyjaśniających	268	356	378
7	Liczba postanowień o wyznaczeniu OROZ do prowadzenia postępowania dotyczącego lekarzy będących członkami różnych izb lekarskich	24	18	28
8	Liczba wystąpień w rozprawach przed Naczelnym Sądem Lekarskim	60	94	82
9	Liczba wystąpień na posiedzeniach Sądu Najwyższego	7	2	6
Razem:		504	564	563
10	Liczba postanowień w sprawie przejęcia postępowania przez NROZ (nie dolicza się do końcowego rozliczenia)	13	3	2

Sprawozdanie NROZ za 2015 r.

Lp.	Zadanie	2012	2013	2014	2015
1	Liczba postanowień o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego	4	3	12	0
2	Liczba postanowień o umorzeniu postępowania	15	13	34	8
3	Liczba złożonych wniosków o ukaranie do sądów lekarskich	17	5	20	6
4	Liczba postanowień w sprawie wyznaczenia innego rzecznika do prowadzenia postępowania	69	37	134	92
	w tym odmownych	0	0	17	18
5	Liczba postanowień w sprawie zażaleń na przewlekłość postępowania	30	21	39	25
6	Liczba postanowień w sprawie przedłużenia postępowań wyjaśniających	134	155	624	751
7	Liczba postanowień o wyznaczeniu OROZ do prowadzenia postępowania dotyczącego lekarzy będących członkami różnych izb lekarskich	11	16	42	45
8	Liczba wystąpień w rozprawach przed Naczelnym Sądem Lekarskim	103	110	152	171
9	Liczba wystąpień na posiedzeniach Sądu Najwyższego	2	5	9	12
Razem:		385	365	1066	1015
10	Liczba postanowień w sprawie przejęcia postępowania przez NROZ (nie dolicza się do końcowego rozliczenia)	14	16	16	4

W porównaniu z 2014 r. nastąpił nieznaczny spadek zadań wykonanych przez NROZ w 2015 r. Nadal jednak widać wyraźny wzrost postanowień wydanych przez NROZ w porównaniu do lat 2012, 2013.

W 2015 r. do NROZ wpłynęło także 206 (I półrocze) + 168 (II półrocze) = 374 skarg, zapytań, doniesień z czego:

- 98 (I półrocze) + 80 (II półrocze) = 178 zostało przekazanych do właściwych OROZ;
- 23 (I półrocze) + 32 (II półrocze) = 55 do właściwych Okręgowych Inspektoratów Służby Więziennej;
- w pozostałych sprawach udzielano porad, informacji, odpowiedzi na zapytania, bądź przekazano do innych, właściwych instytucji (np. do Izby Pielęgniarek i Położnych, NFZ, Rad Lekarskich, Komisji Etyki itd.);
- 10 spraw NROZ objął osobistym nadzorem.

NROZ i jego Zastępcy brali udział w 82 (I półrocze) + 89 (II półrocze) = 171 rozprawach w NSL, z czego w 43 – NROZ osobiście. Najbardziej aktywnymi Zastępcami byli: dr Wanda Wenglarzy-Kowalczyk (12 rozpraw), dr Janusz Małecki (10 rozpraw), dr Włodzimierz Majewski (8 rozpraw), dr Anna Serafinowska-Kiełczewska (8 rozpraw), dr Zofia Waryszewska-Chrzastek (7 rozpraw), dr Artur Hartwich (7 rozpraw), dr Mieczysław Orzeł (7 rozpraw), dr Teresa Korta (6 rozpraw), dr Anna Glińska (6 rozpraw).

NROZ osobiście brał udział w 12 rozprawach kasacyjnych w Sądzie Najwyższym.

W dalszym ciągu NROZ był zainteresowany udziałem lekarzy i lekarzy dentyстів w reklamach. NROZ pismem z dnia 2 września 2015 r. zwrócił się do wszystkich OROZ o nadesłanie informacji na temat prowadzonych postępowań dotyczących naruszenia art. 63 ust. 2 KEL. Wynik został poddany analizie, a informacje są sukcesywnie nadal uaktualniane. NROZ zwrócił się do działu prasowego NRL o dokonywanie ciągłego monitoringu mediów pod kątem udziału lekarzy w reklamach.

Kolejnymi ważnymi tematami, którymi zajął się NROZ w 2015 r. były:

- lekarze udzielający świadczeń pod wpływem środków uzależniających (naruszenie art. 64 KEL). W dniu 14 września 2015 r. NROZ zwrócił się do wszystkich OROZ o nadesłanie informacji na temat prowadzonych w tym zakresie postępowań. Wynik analizy otrzymanych danych został rozesłany do wszystkich OROZ;
- chelatacja – NROZ dokonał przeglądu informacji dt. zabiegów chelatacji umieszczanych w internecie i pismami zwrócił się do poszczególnych OROZ o wyjaśnienie spraw dotyczących konkretnych lekarzy. NROZ na bieżąco uzyskuje informacje na temat spraw prowadzonych przez OROZ;
- skargi nadsyłane przez osoby osadzone. W tej sprawie NROZ spotkał się z Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz z Naczelnym Lekarzem Służby Więziennej. W 2015 r. do NROZ wpłynęły 74 skargi od osób osadzonych (w I półroczu – 33, w II – 41), z czego 15 przekazano zgodnie z właściwością do OROZ (w I półroczu – 10, w II półroczu – 5), a 55 skarg – zgodnie z właściwością terytorialną – do Okręgowych Inspektorów Służby Więziennej (w I półroczu – 24, w II półroczu 31).
- przepływy informacji na temat prawomocnych orzeczeń sądów lekarskich dotyczących pozbawienia wykonywania zawodu lekarza. Pismem z dnia 26 listopada

2015 r. i w następnych NROZ zwrócił się do Prezesów ORL wszystkich OIL, Przewodniczących OSŁ, Przewodniczącego NSL, Prezesa NRL o sporządzenie listy wszystkich lekarzy i lekarzy dentyków pozbawionych prawa wykonywania zawodu wskutek prawomocnych orzeczeń sądu lekarskiego w celu opracowania tzw. „linii orzeczniczej” oraz prowadzonej przez sądy lekarskie polityki karania w najbardziej skrajnych przypadkach przewinień zawodowych. Opracowanie zostanie opublikowane m.in. w „Medycznej Wokandzie”.

Inicjatywy NROZ

W 2015 r. NROZ przeprowadził następujące działania i inicjatywy:

1. Wprowadzenie w Biurze NROZ systemu FINN tj. elektronicznego obiegu dokumentów, co znacznie przyspieszyło czas wydawania decyzji. Poza pracownikami Biura przeszkolenie, a tym samym dostęp do systemu mają już niektórzy Zastępcy NROZ, co ma na celu dbałość o bezpieczeństwo przesyłanych danych. Zgodnie z założeniem wszyscy Zastępcy otrzymają dostęp do tego systemu i tylko tą drogą będą mogli zapoznawać się z niezbędnymi materiałami.
2. Stworzenie zamkniętej platformy internetowej dla Z-ców NROZ i dla OROZ, na której można poruszać sprawy bieżące i prowadzić dyskusje.
3. Wypracowanie i wprowadzenie definicji „sprawa zakończona” wraz z jednoznaczną jej interpretacją, co spowodowało jednoznaczność danych statystycznych we wszystkich OIL. Okólnik w tej sprawie został wysłany do wszystkich OROZ.
4. Systematyczne wprowadzanie zmian w postępowaniach wyjaśniających, w związku z nowym k.p.k., który wszedł w życie 1 lipca 2015 r. Wysyłano w tych sprawach okólniki do OROZ m.in. dotyczące anonimizacji danych osobowych, udziału stron i ich przedstawicieli prawnych w czynnościach procesowych.
5. W związku z wystąpieniem Rzecznika Praw Obywatelskich prof. Lipowicz, NROZ podjął działania dt. przewlekłości prowadzonych postępowań u rzeczników i w sądach lekarskich (korespondencja z rzecznikami na platformie, pismo do Prezesa NRL dt. zmian w regulaminie i ustawie). Spotkanie z p. Czerniawskim – Zastępcą RPO w dniu 19 marca 2015 r.
6. Uregulowanie sprawy kosztów postępowania (świadkowie, biegli) – uchwała PNRL.
7. Uregulowanie sprawy ryczałtowego zwrotu utraconych zarobków dla Z-ców NROZ za udział w rozprawach przed sądami lekarskimi oraz za przygotowanie uzasadnień postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego lub wniosku o ukaranie – uchwała PNRL.
8. Dopracowanie strony internetowej NROZ (NIL), uaktualnianie zawartości.
9. Współpraca z „Gazetą Lekarską” – komentarze do opisywanych spraw, które rozpatrywane były przez Sąd Najwyższy – rola dydaktyczno-informacyjna.
10. Prace nad regulaminem wewnętrznego urzędowania rzeczników odpowiedzialności zawodowej.

Tytuł rozdziału	Imię i nazwisko Zastępcy NROZ
Przepisy ogólne	Dr Artur Hartwich
Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej prowadzone przez rzecznika odpowiedzialności zawodowej – czynności sprawdzające	Dr Wanda Wenglarzy-Kowalczyk
Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej prowadzone przez rzecznika odpowiedzialności zawodowej – postępowanie wyjaśniające	Dr Krystyna Małecka-Kuźawczyk
Sporządzenie wniosku o ukaranie	Dr hab. n. med. Maciej Cymerys
Postępowanie przed sądem lekarskim	Dr Kazimierz Swoboda
Postępowanie odwoławcze przed Naczelnym Sądem Lekarskim	Dr Robert Adamowicz
Mechanizm ostrzegawczy	zewn
Nadzór NROZ nad działalnością rzeczników okręgowych	Dr Grzegorz Wrona
Biuro rzecznika	Dr Zofia Waryszewska-Chrząstek
Archiwizacja danych	zewn

11. Podjęcie współpracy z RPO i CZSW w sprawie skarg osób osadzonych.
12. Podjęcie działań zmierzających do ujednoczenia postępowań dotyczących udziału lekarzy w reklamach.
13. Wykonalność kar (mechanizm ostrzegania).
14. Włączenie się do inicjatywy Ministerstwa Zdrowia i 12 instytucji na temat suplementów diety (reklamy).
15. Przyznanie punktów edukacyjnych za udział w warsztatach dla rzeczników odpowiedzialności zawodowej i członków sądów lekarskich.
16. Podjęcie kroków w celu przyznania wybranym rzecznikom odznaczenia Meritus Pro Medicis oraz odznaczeń/medali państwowych. Tu należy podkreślić szczególną rolę lek. Anny Glińskiej, która przygotowywała projekty wniosków o nadanie odznaczeń/medali.

Biuro Naczelnego Rzecznika

Obsługę Biura Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej zapewnia obecnie 2 pracowników – mgr Ewa Nowosielska i mgr Małgorzata Kurkiewicz-Pypno, a od 1 listopada 2015 r. na 1/4 etatu – p. Paulina Tomaszewska – studentka 5-go roku prawa. Doradcą prawnym jest od początku roku radca prawny Marek Szewczyński.

NROZ nawiązał współpracę ze Szkołą Wyższą Psychologii Społecznej w Warszawie reprezentowaną przez Prorektor prof. dr hab. Teresę Gardocką. Studenci Wydziału Prawa tej uczelni odbywają staże w Biurze NROZ i ucząc się praktycznego wykorzystania przepisów prawa w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy jednocześnie służą pomocą całemu organowi NROZ. Jedna wolontariuszka w chwili obecnej pracuje w Biurze NROZ, a jedna odbywa staż.

Podsumowanie

Drugi rok VII kadencji mamy już za sobą. Udało się w ciągu tego roku dokonać wielu istotnych zmian w działalności organu NROZ. W kolejnym roku NROZ zamierza poza

rozpoznawaniem bieżących spraw wpływających do NROZ i poza prowadzeniem działań w prowadzonych postępowaniach kontynuować:

- 1) wizytacje w kolejnych OROZ;
- 2) spotkania warsztatowo-szkoleniowe dla Z-ców NROZ i OROZ;
- 3) szkolenia dla pracowników Biur OROZ;
- 4) wprowadzenie nowego regulaminu wewnętrznego urzędowania rzeczników odpowiedzialności zawodowej;
- 5) prace nad programem komputerowym, który usprawni pracę biura NROZ oraz biur OROZ;
- 6) prace nad uregulowaniem spraw finansowych – kosztów prowadzonych postępowań, rozliczeń z Ministerstwem Zdrowia i rozliczeń pomiędzy OROZ;
- 7) współpracę z sądami lekarskimi, organami administracji państwowej;
- 8) dalsze działania nad opracowaniem tzw. „linii orzeczniczej” oraz prowadzonej przez sądy lekarskie polityki karania w najbardziej skrajnych przypadkach przewinień zawodowych, a następnie przekazanie tego opracowania – do stosownego wykorzystania – Przewodniczącym OSL;
- 9) współpraca z sądami lekarskimi i Prezesami OROZ w sprawie wykonywania prawomocnych orzeczeń sądów lekarskich w tym, egzekwowania kar pieniężnych;
- 10) postępowanie w związku z mechanizmem ostrzegawczym;
- 11) ujednoczenie procedury archiwizacji akt w biurach rzeczników;
- 12) publikacje w „Gazecie Lekarskiej” i „Medycznej Wokandzie”.

Podziękowania i gratulacje

Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej pragnie podziękować wszystkim swoim Zastępcom angażującym się z ogromnym oddaniem we wszystkie działania NROZ, członkom organów Naczelnej Izby Lekarskiej, członkom organów Okręgowych Izb Lekarskich, wszystkim pracownikom oraz innym osobom za współpracę, życzliwość i wyrozumiałość.

Na szczególne wyróżnienie zasługuje zaangażowanie Pani Doktor Zofii Waryszewskiej-Chrząstek, która przejęła ciężar rozpoznawania wniosków Okręgowych Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej o przedłużeniu okresu postępowania wyjaśniającego. Razem z Panem Doktorem Jackiem Biercą i z Panią Doktor Barbarą Baranowicz reprezentowali NROZ na posiedzeniach Komisji Etyki Lekarskiej, w obradach Prezydium i Naczelnej Rady Lekarskiej podczas jego nieobecności.

Pani Doktor Wanda Wenglarzy-Kowalczyk i Pan Doktor Waldemar Naze, nominowani przez NROZ i rekomendowani przez członków Kapituły, zostali odznaczeni najwyższymi orderami samorządu lekarskiego Meritus Pro Medicis.

Jednomyślnie uznaliśmy, że te odznaczenia są docenieniem roli, często postrzeganej jako niewdzięczna, nieugiętości, sprawowania pieczy nad godnością wykonywanego przez nas zawodu.

Naczelny Rzecznik
Odpowiedzialności Zawodowej
lek. Grzegorz Wrona

Streszczenie

Artykuł prezentuje statystyki obrazujące pracę Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w 2015 r.

Słowa kluczowe: Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej, odpowiedzialność zawodowa lekarzy, przewinienia zawodowe lekarzy

Report of the Supreme Screener for Professional Liability in 2015***Summary***

The paper presents statistics showing the work of the Supreme Screener for Professional Liability in 2015.

Key words: *The Supreme Screener for Professional Liability, professional liability of the physicians, professional misconduct*